

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ
І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

МАТЕРІАЛИ

V Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених з нагоди Дня науки в Україні
«СУЧАСНА НАУКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

19 травня 2022 р.

Редакційна колегія:

Відповідальні за випуск: голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, Херсонського державного аграрно-економічного університету **Марія НІКІТЕНКО**; заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених факультету рибного господарства та природокористування Херсонського державного аграрно-економічного університету **Людмила ЦУРКАН**.

За редакцією

*доктора сільськогосподарських наук, професора,
проректора з наукової роботи та міжнародної діяльності
Херсонського державного аграрно-економічного університету*
О.В. АВЕРЧЕВА

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку. матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з нагоди Дня науки в Україні, 19 травня 2022р. м. Херсон. С. 156.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні технології та досягнення агрономічних, економічних, природничих, екологічних, іхтіологічних, технологічних, ветеринарних наук. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Представники навчальних закладів та дослідницьких інститутів України, які взяли участь у конференції:

Херсонський державний аграрно-економічний університет
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Миколаївський національний аграрний університет
Інститут зрошуваного землеробства НААН
ДУ ХФ Інститут охорони ґрунтів України
ПВНЗ «Київський університет культури»
Хмельницький національний університет
Інститут рису НААН України,
ДП ДГ Інститут рису НААН

**Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- АВЕРЧЕВ О.В.** - проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. с.-г. наук., професор;
- НІКІТЕНКО М.П.** - голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету;
- ЦУРКАН Л.В.** - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених факультету рибного господарства та природокористування Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Програмні кейси конференції:

- КЕЙС 1. Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві.
КЕЙС 2. Перспективні технології у ветеринарії, виробництві і переробці продукції тваринництва та аквакультури.
КЕЙС 3. Тенденції раціонального природокористування та збереження земельних ресурсів.
КЕЙС 4. Сучасні досягнення інженерних наук у будівництві та електрифікації виробничих підприємств
КЕЙС 5. Тенденції розвитку харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи.
КЕЙС 6. Розвиток підприємництва, менеджменту та ІТ-технологій в аграрному виробництві.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету «Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки», «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка», «Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки» та «Водні біоресурси та аквакультура», які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

ЗМІСТ

КЕЙС 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ

Балишева Д. І., Марковська О. Є. <i>Забур'яненість посівів рису у короткоротаційних сівозмінах</i>	8
Бондаренко К. О., Косенко Н. П. <i>Перспективні сорти томата промислового типу селекції інституту зрошуваного землеробства</i>	10
Бондаренко К. О., Косенко Н. П. <i>Продуктивність рослин спаржі за внесення сучасного біодобрива в умовах краплинного зрошення на Півдні України</i>	13
Заїкін Р. Ю., Берднікова О. Г. <i>Дослідження впливу строків сівби на продуктивність пшениці озимої в умовах Півдня України</i>	16
Ковшакова Т.С., Аверчев О.В. <i>Вплив мікроелементів та біостимуляторів на висоту рослин сортів гороху в умовах Півдня України</i>	19
Кузіна В. Д. <i>Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві</i>	21
Кучерак Е. М., Берднікова О. Г. <i>Вирощування пшениці озимої (еліта) в умовах південного степу України</i>	23
Лавриць В. Ю., Жуйков О. Г. <i>Соняшник багатоквітковий - «лікар» широкого профілю</i>	26
Лиховид П. В. <i>Застосування даних дистанційного зондування землі для відстеження фенології картоплі на Півдні України</i>	30
Мєлєшко І.О., Сидякіна О.В. <i>Особливості мінерального живлення кукурудзи на зерно</i>	32
Нікітенко М.П., Аверчев О.В. <i>Лікувальна та харчова цінність просо звичайного</i>	34
Павленко С.Г., Сидякіна О.В. <i>Ефективність мікродобрив у технології вирощування соняшнику</i>	37
Піскун Є. О., Аверчев О.В. <i>Вплив агрокліматичних умов вирощування на продуктивність сорго</i>	40
Стеценко І. І., Марковська О. Є. <i>Медоносні властивості рослин роду <i>Lavandula L.</i></i>	42
Філіпов М.О. <i>Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві</i>	45
Федосєєв І.В., Дудченко В.В. <i>Шкідливість склеротиніозу сої у рисових сівозмінах</i>	47
Ходос Т.А., Жуйков О. Г. <i>Культура гірчиці сарептської в Україні: вирощувати не вигідно відмовитися</i>	49
Шевченко О.А., Сидякіна О.В. <i>Digit Field – інноваційна система захисту соняшнику</i>	52

КЕЙС 2
ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВЕТЕРИНАРІЇ, ВИРОБНИЦТВІ І ПЕРЕРОБЦІ
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА ТА АКВАКУЛЬТУРИ

Азатян А.К., Нежлукченко Т.І. <i>Оцінка продуктивних ознак повновікових тонкорунних овець ДП ДГ «Асканійське»</i>	55
Ведмеденко О.В., Соболев О.М. <i>Продуктивність курей-несучок кросів Хайсекс білий та Хай-Лайн W-98 за умов утримання в реконструйованих пташниках</i>	58
Гончарова О.В. <i>Інтеграція інноваційних рішень до моделі сучасної аквакультури</i>	62
Задорожня Д.А., Колеснікова К.Ю. <i>Відгодівельні якості свиней</i>	65
Караман О.Р., Нежлукченко Т.І. <i>Методи селекційно-племінної роботи з вівцями таврійського типу асканійської тонкорунної породи</i>	67
Кольцова А.О. <i>Гігантський африканський равлик ахатина, як перспективний вид для культивування на Півдні України</i>	69
Кушнеренко В.Г. <i>Оптимізації технологічних процесів виробництва молока</i>	73
Левченко М.В. <i>Відтворювальні якості свиноматок</i>	76
Любенко О.І. <i>Значення йоду та селену в годівлі курчат-бройлерів</i>	79
Мельниченко С.Г., Гончарова О.В. <i>Малі водосховища Півдня України як перспективні об'єкти для вивчення та рибогосподарської експлуатації</i>	81
Овдієнко К. Т., Корбич Н.М. <i>Впливу природно-кліматичних умов на розвиток бджолиних сімей</i>	85
Овдієнко К. Т. <i>Сучасний розвиток досліджень натурального (органічного) та фальсифікованого меду</i>	87
Панкєєв С.П. <i>Ветеринарні та технологічні особливості сезонно-турової системи опоросів свиней в умовах фермерських господарств</i>	89
Папакіна Н.С. <i>Вовнова продуктивність овець</i>	92
Прокопчук І.С., Лошкова Ю.М. <i>Значення моделювання технологічних процесів у рибництві для розвитку економіки України</i>	94
Скорик О.В., Пелих Н.Л. <i>Особливості росту свинок породи дюрорк</i>	96
Топіха К.Ю., Лошкова Ю.М. <i>Особливості економіко-математичного моделювання в галузі рибництва України</i>	98
Цуркан Л.В. <i>Роль біохімічного аналізу в рибництві</i>	100

КЕЙС 3
ТЕНДЕНЦІЇ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА
ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Дяченко В.В., Коржов Є.І. <i>Порівняльна характеристика методів оцінки видової рясності рослин за шкалами Браун-бланке та Друде при вивченні макрофітів</i>	103
Морозов О.В., Шевченко В.М., Біднина І.О. <i>сучасний гумусний стан зрошуваних та прилеглих до них земель каховського зрошуваного масиву (на прикладі Любимівської сільської ради Каховського району)</i>	106
Мельниченко С.Г. <i>Аналіз зарубіжного досвіду управління земельними ресурсами</i>	108

КЕЙС 4
СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ІНЖЕНЕРНИХ НАУК У БУДІВНИЦТВІ ТА
ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

Баковець А.О., Капінос Г.І. <i>Управління якістю на будівництві</i>	112
Крістєв А.А. <i>Інноваційні технології у будівництві виробничих підприємств</i>	115
Корнбергер В.Г., Дудченко К.В., Морозов В.В., Морозов О.В. <i>Ефективність закритої чекової зрошувальної системи Маковського В.Й.</i>	117
Морозов В.В., Морозов О.В. <i>Особливості інвентаризації гідромеліоративних систем та об'єктів меліоративної інфраструктури</i>	122
Шестаков О.В., Ємел'янова Т.А. <i>Розробка комп'ютерної програми для теплотехнічного розрахунку зовнішньої стіни житлового будинку</i>	127

КЕЙС 5
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ІНДУСТРІЇ
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

Михалик К.В., Гусар А.О., Горач О.О. <i>Виробництво безглютенової продукції в Україні та Світі</i>	131
Дзюндзя О.В., Антоненко А.В. <i>Promising plant ingredients for the food industry</i>	133
Ненько О.І. <i>Динаміка індикаторів розвитку готельної галузі (на прикладі Херсонської області)</i>	134

КЕЙС 6
РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА
ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Алещенко Л.О. <i>Методологічні аспекти сутності та значення системи управління сфери туризму</i>	139
Жосан Г.В. <i>Тренди інтернет-маркетингу в агросфері</i>	141
Мамедов С.М. <i>«Інтернет-речей» у тваринництві</i>	145
Стукан Т.М. <i>Формування державного устрою країн «Великої сімки»</i>	148
Фесенко Г.О. <i>Основні тенденції на ринку круп'яних культур в Україні</i>	151
Шумаков В.О., Тенклевська Н.С. <i>Інвестиції у сільське господарство України під час війни</i>	153

ТЕНДЕНЦІЇ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

УДК: 58.087+581.526.3

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ ОЦІНКИ ВИДОВОЇ РЯСНОСТІ РОСЛИН ЗА ШКАЛАМИ БРАУН-БЛАНКЕ ТА ДРУДЕ ПРИ ВИВЧЕННІ МАКРОФІТІВ

*Вікторія ДЯЧЕНКО, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії,
Євген КОРЖОВ, доктор філософії, науковий керівник
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон, Україна*

Проведення оцінки екологічного стану водойми за макрофітами здійснюється у декілька етапів. Одним з початкових та найбільш значущих етапів є проведення оцінки рясності видів макрофітів і визначення відсотку проективного покриття фітоценозу загалом та окремого виду.

При дослідженні видового різноманіття фітоценозів існує значна кількість методик, які, зазвичай, адаптовані до певного регіону чи особливостей досліджуваного фітоценозу. Для характеристики екологічного стану водойм за макрофітами найбільш показовими параметрами прийнято вважати характеристику рясності видів, та площа проективного покриття.

Результати досліджень. Проективне покриття визначають у відсотках та характеризують термінологічно (одиночні екземпляри, низьке, високе, тощо) або за певними категоріями (бали, градації). Також, при дослідженні кількісних характеристик проективного покриття використовують різні методи: визначення окомірно, характеристика укосів, сіточка Раменського та ін. Зазначені методи спрямовані на визначення загального та часткового проективного покриття або розповсюдження окремих видів.

Зокрема для характеристики трав'янистого покриву в цілому та окремих видів використовують бальні шкали проективного покриття, які в свою чергу дослідники розділяють на асиметричні (нерівнодистаційні) і симетричні (рівнодистаційні). Нерівнодистаційними шкалами вважають ті шкали, які мають різкі зростаючі інтервали в зв'язку з характерно різними візуальними градієнтами покриття. Симетричні шкали використовуються частіше для дослідження видового різноманіття вищих водних рослин адже вони розраховані для рослин, які характерно та візуально мають однаковий масштаб. Таких шкал для оцінки видового складу макрофітів досить багато [2, 6]. На практиці найбільш уживаними стали шкали оцінки рясності видів Браун-Бланке і Друде.

Шкалу, запропоновану О. Друде, яку ще називають Гульта-Друде [8]. Використовують її з метою натурного обстеження будь-якого об'єкту у складі

загальних ботанічних досліджень користуючись системою категорій, які ґрунтуються на чисельності видів у фітоценозі та площі проективного покриття рослинністю. Для характеристики рясності окремого виду макрофітів прийнято застосовувати градацію за О. Друде у якій градаціями (скороченими назвами) позначається ступінь рясності певного виду [6-8].

У нинішній час, більшість вітчизняних науковців, які займаються вивченням гідробіоценозів, для характеристики рясності окремих видів водних рослин використовують шкалу Ж. Браун-Бланке [6, 7]. Зокрема, для території Півдня України на початку ХХІ ст. даний метод був успішно апробований у ряді праць стосовно характеристики екологічного стану Дніпровсько-Бузької гірлової області [3-5], річки Каланчак [1] та інших водних об'єктів регіону. Детально, принципи та основні позиції зазначеного методу були описані у праці автора у 1932 р. [9].

Оскільки шкали оцінки рясності видів за Браун-Бланке та Друде, в основі своїй мають спільні градації за певними показниками, їх можна зіставити між собою. З метою проведення порівняльної характеристики ми зіставили зазначені шкали за показником відсотку площі проективного покриття (ППП), результати наведено у таблиці.

Таблиця.

Об'єднана таблиця шкал оцінки видової рясності рослин Браун-Бланке та Друде*

ППП, %	Частота рясності виду	Характеристика ступеня проективного покриття	Оцінка за шкалою	
			Браун-Бланке	Друде
менше 1%	одиничний екземпляр	одна рослина	-	Un (unicum)
менше 5%	єдиний	незначне покриття	+	Sol (solitariae)
5-25%	рідко	площа покрита досить розріджено	1	Sp (sparse)
25-50%	досить рясно	помірно вкрито	2	Cop ₁ (copiosae)
50-70%	рясно	масово	3	Cop ₂ (copiosae)
більше 75 %	дуже рясно	масова велика кількість	4	Cop ₃ (copiosae)
	суцільно	фонове різноманіття	5	Soc (sociales)

* - порівнювальні шкали мають певні принципові відмінності, тому порівнювати їх також можна лише приблизно

При порівнянні методів оцінки видової рясності макрофітів було з'ясовано, що градація за О. Друде демонструє в основному масовість певного виду стосовно вищих водних рослин та дає можливість досить приблизно визначити рясність видів рослин при розділенні їх на певні групи. Метод дослідження параметрів фітоценозів за Ж. Брауні-Бланке вказує на рясність видового та визначає відносну

площу проекції окремих видів або їх груп, ярусів, тощо.

Висновки. Не дивлячись на значне різноманіття назв і позначень певних категорій, базовими параметрами оцінки є одні й ті ж характеристики фітоценозів. Нехтування позначенням первинної величини оцінювання у даному випадку значним чином може нівелювати значущість того чи іншого виду у загальному функціонуванні досліджуваного фітоценозу. Щоб уникнути зазначеного ефекту нами пропонується при проведенні оцінки стану водних екосистем за показниками макрофітів поряд з методикою, що була використана та категорією, до якої віднесений певний вид вказувати значення базового параметру за яким була проведена зазначена оцінка. Така конкретизація сприятиме збереженню репрезентативності даних натурних досліджень та відповідатиме критерію порівнянності інформації.

Список використаної літератури:

1. Гідроекосистеми Півдня України. Річка Каланчак / Овечко С. В., Алексенко Т. Л., Коржов Є. І. та ін.; за ред. С. В. Овечка. – Херсон: Херсонська гідробіологічна станція НАН України, 2016. – 100 с.
2. Голуб В. Б. / Л. Г. Раменский: оценка обилия растений по их проективному покрытию. / Самарская Лука: проблемы региональной и глобальной экологии. 2020. – Т. 29. – № 3. – С. 157-163.
3. Екологічний стан урбанізованих заплавлених водойм. Стеблівський лиман / Алексенко Т. Л., Овечко С. В., Коржов Є. І. та ін.; за ред. В. М. Тімченка, Т. Л. Алексенко. – Херсон. Херсонська гідробіологічна станція НАН України, 2011. – 48 с.
4. Екологічний стан урбанізованих заплавлених водойм. Озеро Соляне / Алексенко Т. Л., Овечко С. В., Роман Є. Г. та ін.; за ред. Т. Л. Алексенко. – Херсон. Херсонська гідробіологічна станція НАН України, 2013. – 36 с.
5. Екологічний стан урбанізованих заплавлених водойм. Кардашинський лиман / Овечко С. В., Алексенко Т. Л., Коржов Є. І. та ін.; за ред. С. В. Овечко. – Херсон: Херсонська гідробіологічна станція НАН України, 2015. – 72 с.
6. Методичні вказівки до навчальної практики «Гідрометрія річкова» / Гриб О.М. Одеса: ОДЕКУ, 2020. – 144 с.
7. Тучковенко О. А. Гідроботаніка: конспект лекцій / Одеса, Одеський державний екологічний університет, 2017. – 108 с.
8. Экологический словарь. Шкала обилия / Электронный ресурс. Режим доступа: <https://ecolog.academic.ru/7866/ШКАЛА>
9. Braun-Blanquet J. Plant sociology: The study of plant communities. USA, 1932. – 471 p.